Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Euroopan puolustusteollinen strategia (EDIS)

Eduskunnan puolustusvaliokunta

29.5.2024

Neuvotteleva virkamies Tommi Nordberg

Euroopan puolustusteollinen strategia (EDIS) ja puolustusteollinen ohjelma (EDIP)

- Julkaistiin maaliskuussa 2024
  - Laaja konsultaatio marras-joulukuussa 2023.
  - Ennakkovaikuttamisen E-kirje 24.11.2023

- EDIS (ei-sitova strategia)
- EDIP (asetusehdotus, toimeenpanee strategian ehdotuksia)
- Lyhyen aikavälin hätätoimet → pidemmän aikavälin ratkaisut

Euroopan puolustusteollinen strategia (EDIS)

Tavoite: Euroopan kyky tuottaa enemmän ja nopeammin, ilman ulkopuolisia riippuvuuksia, vuoteen 2030 mennessä

- 40 % jäsenmaiden hankinnoista yhteishankintoja
- 50 % hankinnoista eurooppalaisilta yrityksiltä
- 35 % teollisuuden tuotannosta kohdistuisi jäsenmaille

Strategiassa korostuu neljä keskeistä teemaa:

1) Eurooppalaisemmat investoinnit ja yhteishankinnat;
2) Vahvempi Euroopan puolustuksen teknologinen ja teollinen pohja (EDTIB) ja huoltovarmuus;
3) Puolustuksen huomioiminen muilla politiikka-alueilla sekä
4) Kumppanuudet

EDIS pyrkii vahvistamaan eurooppalaista toimijuutta puolustuksessa ja puolustusteollisuudessa (mm. kriittisten teknologioiden ja suorituskykyjen omistajuus, vahvempi kriittinen infra sekä huoltovarmuus).

Euroopan puolustusteollinen ohjelma (EDIP)

- Asetusehdotus julkaistiin osana EDIS:iä maaliskuussa 2024
  - Toteuttaa useita EDIS:n tavoitteita, voimassa 2027 asti
- Sisältää rahoitusohjelman tuotannolle, yhteishankinnoille sekä TKI-hankkeiden teollistamiselle (1,5 Mrd. €), huoltovarmuuteen liittyvää sääntelyä, Ukrainan teollisuuden tukemista
- Uusia mekanismeja mm.
  - Puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto (Defence Industrial Readiness Board)
  - Kehikko eurooppalaiselle puolustustarvikeohjelmalle (SEAP)
  - Euroopan sotilasalan kauppamekanismi (European Military Sales Mechanism)
  - Suuren kokoluokan yhteishankkeet (EPDCI)
  - EU:n huoltovarmuutta koskeva sääntely

- EDIP:istä valmistelussa erillinen U-kirjelmä -> 30.5. valtioneuvoston yleisistunnossa.
- Asetusehdotuksesta neuvottelut meneillään Neuvoston työryhmässä.

Suomen kanta: EDIS

- Suomi tukee EU:n puolustusyhteistyön syventämistä, jota on jatkettava laaja-alaisesti ja konkreettisesti.
- Suomi pitää tärkeänä, että unioni on keskittynyt yhä enemmän jäsenvaltioiden puolustuksen tukemiseen, sotilaallisten suorituskykyjen ja Euroopan puolustusteollisen ja -teknologisen pohjan kehittämiseen sekä kansalaisten turvallisuuteen.
- Unionin puolustustarvikkeiden yhteismarkkinoiden kehittämisessä Suomi painottaa erityisesti **avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatetta**. Suomi katsoo, että erityisesti suurien tuottajamaiden puolustustarvikkeiden markkinoita on tarvetta avata määrätietoisesti avoimelle kilpailutukselle
- Suomen näkökulmasta EU:n puolustusteollisuuspolitiikka voi tuoda merkittävää lisäarvoa teollisuuden ja tutkimusyhteisön TKI-yhteistyön tukemiseen. Suomi näkee, että **tiivistynyt TKI-yhteistyö loisi edellytyksiä tulevaisuuden yhteishankkeille ja paremmalle yhteentoimivuudelle.**
- Suomi pitää tärkeänä ja tukee vahvasti EU:n ja Naton yhteistyön kehittämistä puolustusteollisuuskysymyksissä. Yhteistyön lähtökohtana tulisi olla **täydentävyys**